



Годишен консолидиран доклад за дейността
Годишен консолидиран доклад за плащанията
към правителства
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

Зърнени храни България АД

31 декември 2016 г.



Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	i
Годишен консолидиран доклад за плащанията към правителства	a
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран финансов отчет	
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата	3
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	4
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	5
Консолидиран отчет за паричните потоци	7
Пояснения към консолидирания финансов отчет	8

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на „Зърнени храни България“ АД и неговите дъщерни дружества (Групата) се състои в:

- производство на растителни масла; производство на биодизел; преработка и добиване на технически масла; добив на суров нефт и природен газ; преработка на нефт и кондензат, производство на нефтени продукти, полимери и синтетични влакна; производство на нисковолтава електроапаратура; преработка и търговия с пластмаси; производство и търговия с полиетиленови изделия;
- търговия със зърно, растителни масла, фармасубстанции, ветеринарни препарати, химикали, реактиви, газове, лакобояджийски продукти, пигменти, багрила, изкуствени влакна, петрол, горива, нефтохимически продукти; търговия с лекарства, медицинска апаратура, консумативи, медико-санитарни материали; дистрибуция на торове и препарати за растителна защита и
- услуги по съхранение на зърно, отдаване под наем на недвижими имоти и извършване на пристанищни услуги и други.

Компанията майка „Зърнени храни България“ АД с ЕИК 175410085, е регистрирана като акционерно дружество в Софийски градски съд с фирмено дело № 17625/2007 г. Седалището и адресът ѝ на управление е Република България, гр. София, ул. Стефан Караджа № 2.

Акциите на Зърнени храни България АД са регистрирани на Българска фондова борса – София АД.

Към 31 декември 2016 г. Зърнени храни България АД има двустепенна система на управление, включваща Надзорен и Управителен съвет.

Надзорният съвет е в състав:

- Председател – Химимпорт АД, регистрирано по фирмено дело № 2655/1989 г. на Софийски градски съд – представлявано от Иво Каменов Георгиев;
- Заместник председател – ЦКБ Груп ЕАД, регистрирано 2002 г. по описа на Софийски градски съд – представлявано от Тихомир Ангелов Атанасов;
- Северина Стефанова Жилева – член на Надзорния съвет.

Управителният съвет е в състав:

- Александър Димитров Керезов
- Любомир Тодоров Чакъров
- Йордан Стефанов Йорданов
- Миролюб Панчев Иванов
- Никола Пеев Мишев

Дружеството се представлява от Александър Димитров Керезов и Любомир Тодоров Чакъров само заедно.

Мажоритарен собственик, който изготвя консолидирани финансови отчети на Дружеството е Химимпорт АД. Химимпорт АД е регистрирано на Българска фондова борса София АД.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2015 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г., но нямат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата:

- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

- МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС
- Годишни подобрения 2012 - 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС. Тези изменения засягат 4 стандарта:
 - МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
 - МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
 - МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
 - МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрението на този финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Групата за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила. Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които биха могли да имат ефект върху финансовия отчет на Групата, е представена по-долу.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Групата е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет, но все още не е възможно да предостави количествена информация. На този етап следните области са с очакван ефект:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Групата следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани;
- обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно търговските вземания на Групата и инвестициите в активи, класифицирани като държани за продажба и държани до падеж, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии;
- ако Групата избира оценяването на определени финансови пасиви по справедлива стойност, промените в справедливата стойност ще бъдат признати в другия всеобхватен

доход до степента, до която тези промени се отнасят до собствения кредитен риск на Групата.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква Групата да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което Групата ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата от Групата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период. Ръководството възнамерява да приложи стандарта ретроспективно, признавайки кумулативния ефект от първоначалното прилагане на този стандарт като промяна в началните салда на неразпределената печалба към датата на първоначално прилагане. Съгласно този метод МСФО 15 ще бъде приложен само към договори, които не са приключили към 1 януари 2018 г. Ръководството е започнало да оценява ефекта от прилагането на този нов стандарт.

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и ‘право за ползване на актив’ за почти всички лизингови договори. МСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството е в процес на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, но все още не може да представи количествена информация.

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Изменението пояснява, че трансфер от и към инвестиционни имоти може да се извърши, само ако има промяна в използването на имотите, която се дължи на обстоятелството дали тези имоти започват или спират да отговарят на дефиницията за инвестиционен имот.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 4 „Застрахователни договори” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти” (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г. Те засягат 3 стандарта, за всеки от които е определена отделна дата на влизане в сила, както следва:
 - МСФО 1 “Прилагане за първи път на МСФО” – Премахване на краткотрайните освобождавания за предприятия, които прилагат за първи път, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
 - МСФО 12 “Оповестяване на дялови участия в други предприятия” – Пояснения относно обхвата на стандарта, в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС
 - МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” – Оценяване на асоциирано или съвместно предприятие по справедлива стойност, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отчета.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2016 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при

първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата/отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред “Печалба от инвестиции,

отчитани по метода на собствения капитал”. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които дялът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял до толкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

4.8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата има три основни сегмента – производствена дейност, търговска дейност и услуги.

- „Производствена дейност” включва производство на растителни масла; производство на биодизел; преработка и добиване на технически масла; добив на суров нефт и природен газ; преработка на нефт и кондензат, производство на нефтени продукти, полимери и синтетични влакна; производство на нисковолтова електроапаратура; преработка и търговия с пластмаси; производство и търговия с полиетиленови изделия.
- „Търговска дейност” включва търговия със зърно, растителни масла, фармасубстанции, ветеринарни препарати, химикали, реактиви, газове, лакобояджийски продукти, пигменти, багрила, изкуствени влакна, петрол, горива, нефтохимически продукти; търговия с лекарства, медицинска апаратура, консумативи, медико-санитарни материали; дистрибуция на торове и препарати за растителна защита.
- „Услуги” се формира от услуги по съхранение на зърно, отдаване под наем на недвижими имоти и извършване на пристанищни услуги и други.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. През представените отчетни периоди това се отнася предимно за следните активи: вземания във връзка с данъци върху дохода, репутация, отсрочени данъчни активи и инвестиции в асоциирани предприятия по метода на собствения капитал.

Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, продукция и предоставяне на услуги и финансови приходи.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, търговските отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена.
- Вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;

- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.9.1. Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва:

- продажба на селскостопански продукти и производните на тях деривати,
- на торове и препарати за растителна защита,
- химикали, резервни части за сондажно оборудване,
- строителни материали,
- горива и стоки в бензиностанциите и други.

Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.9.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват услуги по съхранение на зърно, отдаване под наем на недвижими имоти и извършване на пристанищни услуги и други

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на консолидирания финансов отчет.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.9.3. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Приходите от дивиденди, различни от приходите от инвестиции в асоциирани предприятия, се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Групата,

които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.18 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Други нематериални активи

Други нематериални активи включват софтуер, права върху интелектуална собственост, права върху индустриална собственост, лицензи, активи по проучване и оценка на минерални ресурси и патенти, програмни продукти, сервитутни права и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- | | |
|----------------------------------------|-------------|
| • Софтуер | 2-10 години |
| • Права върху индустриална собственост | 25 години |
| • Лицензи и патенти | 10 години |
| • Търговски марки | 6-7 години |
| • Други | 2-29 години |

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на други нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.14. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Проучването и оценката на минералните ресурси за Групата, се отнася до проучване и оценка на суров нефт и природен газ. След придобиване на права за проучване и оценка, всички разходи свързани с този процес се капитализират първоначално по разходоопределящи звена – конкретен „Блок”.

Групата признава като активи по проучване и оценка всички пряко свързани разходи, доколкото те са свързани със специфични дейности по проучване и оценка, които може да се отнесат директно към точно определена площ за проучване „Блок”, за която Групата е получила права от съответните държавни институции. Такива разходи включват най-малко следните видове:

- Придобиване на права за проучвания;
- Топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания;
- Проучвателни сондажи;
- Вземане на проби за анализ;
- Дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси.

Всички разходи, направени преди получаването на права за проучване и оценка се отнасят в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси могат да бъдат класифицирани като:

- Разрешения за търсене и проучване, съгласно Закона за подземните богатства и свързаните с тях такси;
- Всички разходи за топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания, проучвателни сондажи, изкопни работи, вземане на проби за анализ и други дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси, както и други разходи за проучване и оценка, които са направени за конкретна площ, за която Групата притежава разрешение за проучване. Тези разходи включват и разходите за възнаграждение на персонала, материали и използвано гориво, снабдителни разходи и плащания направени към доставчици.

Разходите по проучване и оценка на минерални ресурси се капитализират и представят като нематериални активи до момента, до който не бъде доказана възможността или невъзможността за техническа изпълнимост и търговска приложимост на минералния ресурс. След доказване на техническа изпълнимост и търговска приложимост на открития

минерален ресурс, разходите по проучване и оценка се трансформират към „Имоти, машини и съоръжения”.

Активите по проучване и оценка се преглеждат технически, финансово и на управленско ниво поне веднъж годишно с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности и извличане на ползи от направеното откритие, както и за наличие на индикации за обезценка. В случай че, Групата няма намерение да продължава проучвателните дейности или има индикации за обезценка, разходите се отписват.

Оценяването на активите по проучване и оценка на минерални ресурси при тяхното първоначално признаване в консолидирания отчет за финансовото състояние е по себестойност. Елементите на себестойността включват операции по проучване и оценяване.

“Операции по проучване” – означава операциите с цел проучване на акумулация от петрол. Това включва, без да се ограничава до, геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи, изучавания и изследвания, както и сондиране, удълбочаване, напускане или обсаждане и перфориране, както и изпитване на търсещи сондажи за откриването на петрол, и покупката, наемането или придобиването на такива суровини, материали, оборудване за тези дейности, каквито могат да бъдат включени в одобрените годишни работни проекти и бюджети.

“Операции по оценяване” – означава работите по оценяване (част от проучването) и работна програма за оценяване, изпълнявана след открития, с цел окупаторяване на природния резервоар, към който се отнася откритието по отношение на дебелина и латерално разпространение, и оценяване на извлекаемите количества в него, и следва да включва, без да се ограничава от геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи.

4.15. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 12-50 години
- Машини, съоръжения и съоръжения 2-50 години
- Транспортни средства 4-21 години
- Други 2-23 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.16. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

4.17. Печалба или загуба от преустановени дейности

Преустановена дейност е компонент на Групата, който или е освободен, или е класифициран като държан за продажба, и:

- представлява определен вид основна дейност или обхваща дейности от определена географска област;
- е част от отделен съгласуван план за продажба на определен вид основна дейност или на дейности от определена географска област; или
- представлява дъщерно предприятие, придобито с цел последваща продажба.

Печалбата или загубата от преустановени дейности, както и компонентите на печалбата или загубата от предходни периоди, са представени като една сума в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Тази сума, която включва печалбата или загубата след данъци от преустановени дейности и печалбата или загубата след данъци в резултат от оценяването и отписването на активи, класифицирани като държани за продажба е анализирана в пояснение

Оповестяването на преустановените дейности в предходната година е свързано с всички дейности, които са били преустановени към датата на консолидирания финансов отчет за последния представен период.

4.18. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им

стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.19. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти земя, сгради и трайно прикрепени машини и съоръжения към сградите, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти”.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата съответно на ред „Приходи от продажби” и ред „Други разходи”, и се признават, както е описано в пояснение 4.9 и пояснение 4.10.

4.20. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или са прехвърлени съществените рискове и ползи от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.20.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”, „Финансови приходи” или „Други финансови позиции” с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно

непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чиито изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които или са определени като финансови активи на разположение за продажба, или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи на разположение за продажба на Групата включват акции и дялове на различни Дружества. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чието справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в консолидирания отчет за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови приходи”. Възстановяването на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на загубите от обезценка на дългови финансови инструменти, чието възстановяване се признава в печалбата или загубата, само ако то е обективно свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.20.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или

загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Получените заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се признават в консолидирания отчет за печалбата и загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент или се признават пропорционално на периода, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.20.3. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в консолидирания отчет за финансово състояние, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Групата. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато Групата получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Групата взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.21. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, продукция и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси

са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материали и стоки, като използва метода среднопретеглена стойност относно зърнени култури, торове и други, разходите за материали и стоки, като използва метода първа входяща – първа изходяща относно нефт и природен газ.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.22. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.28.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при

което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.23. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.24. Нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба

Когато Дружеството възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Дружеството. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

Събития или обстоятелства могат да удължат периода за приключване на продажбата до период, надвишаващ една година. Удължаването на периода, изискван за приключване на продажбата е приложимо в следните ситуации, при които възникват следните събития или обстоятелства:

- на датата, на която Дружеството се ангажира с план за продажбата на нетекущ актив (или група за изваждане от употреба), то може разумно да очаква, че други (купувачът) ще наложат условия за прехвърлянето на актива (или групата за изваждане от употреба), които ще удължат необходимия за приключване на продажбата период и:
 - необходимите действия в отговор на тези условия, не могат да започнат преди получаване на неотменим ангажимент за покупка; и
 - неотменим ангажимент за покупка е много вероятен в рамките на една година.
- Дружеството получава неотменим ангажимент за покупка и в резултат на това купувачът или други лица неочаквано налагат условия за прехвърлянето на нетекущия актив (или група за изваждане от употреба), класифициран по-рано като държан за продажба, които ще удължат периода, изискван за приключване на продажбата и:
 - са предприети своевременни действия, необходими в отговор на условията; и
 - се очаква благоприятно разрешаване на забавящите фактори.
- по време на първоначалния период от една година възникват обстоятелства, които преди са били считани за малко вероятни, и в резултат на това нетекущият актив (или група за изваждане от употреба), класифициран по-рано като държан за продажба, не е продаден до края на този период и:
- по време на първоначалния период от една година предприятието е предприело необходимите мерки в отговор на промяната в обстоятелствата; нетекущият актив (или група за изваждане от употреба) е предлаган активно на пазара на цена, която е разумна, като се вземе предвид промяната в обстоятелствата.

4.25. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Резервите включват законови резерви и други резерви формирани от финансов резултат от предходен период, разпределен в резерви след решение на Общото събрание на акционерите.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите на Дружеството майка са включени на ред „Задължения към свързани лица”, а задълженията за дивиденди към акционерите на неконтролиращото участие се включват на ред “Други задължения” в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.26. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, при които сумата, която служителът ще получи след пенсиониране, се определя от неговия стаж и последното му възнаграждение. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Групата, дори ако планът на активите не покрива плана с дефинирани доходи. Планът на активите може да включва активи, специално предназначени за финансирането на дългосрочните задължения по плановете с дефинирани доходи, както и определени застрахователни полици.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период, намалена със справедливата стойност на активите по плана.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.27. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.28. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.29.

4.28.1. Приходи

Групата е обвързана с продължителен договор за отдаване под наем на недвижими имоти. Частта от наемната цена, свързана с договора за наем, се отчита като приход за бъдещи периоди и се признава като текущ приход през периода, в който са били отдадени недвижимите имоти.

4.28.2. Инвестиция, отчитана по метода на собствения капитал - Параходство Българско речно плаване АД

Притежаваната инвестиция в Дружество Параходство Българско речно плаване АД е класифицирана като асоциирано предприятие на Групата, въпреки че тя притежава само 1,20% от правата на глас на база притежаван брой акции от капитала му. Чрез участието на своето ръководство в прекия управителен орган на Параходство Българско речно плаване АД, Групата може да окаже значително влияние върху оперативните решения на същото. Поради тази причина ръководството е стигнало до заключението, че Групата има практическата възможност да влияе върху съответните дейности на дружеството и затова е налице значително влияние.

4.28.3. Лизинги

Съгласно МСС 17 „Лизинг” ръководството класифицира лизинговите договори за машини и транспортни средства като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

4.28.4. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.29. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.29.1. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията.

4.29.2. Материални запаси

Резервните части и принадлежности за техническо обслужване и текущ ремонт обикновено се отчитат като материални запаси и се признават в печалбата или загубата в момента на влагането им. Основните резервни части и резервно оборудване обаче се считат за имоти, машини и съоръжения, когато предприятието очаква да ги използва през повече от един период. По същия начин ако резервните части и принадлежностите за техническо обслужване и текущ ремонт могат да се използват само във връзка с отделен имот, машина и съоръжение, те се отчитат като имоти, машини и съоръжения.

При прилагане на критериите за признаване към специфичните обстоятелства на дадено предприятие е необходимо да се използва преценка. Може да е уместно да се обединят поотделно незначителни позиции, за да се приложат към съвкупната им стойност.

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси 20 028 хил. лв. (2015 г.: 34 425 лв.) се влияе от промените в търсенето на пазара.

4.29.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2016 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 9 и пояснение 10. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.29.4. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година. Анализ на необезценените и просрочени вземания е представен в пояснение 39.2.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.29.5. Обезценка на кредити и вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране в едногодишен период, подлежат на анализ по отделни контрагенти и в зависимост от конкретните обстоятелства, постигнати договорености за плащане и други фактори и обстоятелства, се установява частта от тях, която е реално събираема, а

останалата част до номинала на вземането се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход като загуба от обезценка.

На база анализ за всеки конкретен случай, ръководството на Дружеството е идентифицирало вземания, за които има висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще и съответно те са били обезценени.

4.29.6. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.29.7. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува особено по отношение на актюерските допускания, която може да варира значително в бъдещите оценки на стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи.

4.29.8. Провизии

Групата начислява провизии за „Фонд за напускане” по концесионни договори. При определяне на размера на провизиите за „Фонд за напускане” Ръководството използва в най-висока степен актуални данни и предположения. Тези оценки обаче могат да се различават от действителните задължения, които биха били възникнали при прекратяване на концесионните договори.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Основна дейност	участие	
		2016	2015
		%	%
Проучване и добив на нефт и газ АД	Добив на пр. ресурси	51.22	51.22
Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	Производство	100	100
Асенова крепост АД	Търговия	68.85	68.85
Порт Балчик АД	Пристанищни услуги	67	67
Химимпорт фарма АД	Търговия	68	68
Тексим трейдинг АД	Търговия	88.32	88.32
Хим ойл трейд ООД	Търговия	-	60
Булхимтрейд ООД	Търговия	66	66
Рабър трейд ООД	Търговия	60	60
Арис 2003 ЕООД	Търговия	60	60
Химцелтекс ЕООД	Търговия	60	60
Зърнени храни Грейн ЕООД	Търговия	100	100
Ай Ти Системс Консулт ЕООД	Софтуер услуги	100	100
Българска Петролна Рафинерия ЕООД	Производство	51	51
ПДНГ – Сервиз ЕООД	Търговия	51	51
Химойл БГ ЕООД	Търговия	51	51
Голф Шабла АД	Услуги	33	33
Издателство Геология и Минерални Ресурси ООД	Издателска дейност	36	36
Ситняково проджект истейт ЕООД	Услуги	51	-
АК Пластик ООД	Производство	68.16	68.16
Асела АД	Производство	35.21	35.21

Всяка акция или дял от притежавания капитал в дъщерно дружество, дава право на глас в общото събрание на акционерите/съдружниците на съответното дружество.

Име на дъщерното предприятие	Дял на участието и правата на глас на НКУ		Общ всеобхватен доход, разпределен на НКУ	
	2016	2015	2016	2015
	%	%	'000 лв.	'000 лв.
Икономическа Група „Проучване и добив на нефт и газ АД“	48.78	48.78	1 803	2 639
Икономическа група „Асенова крепост АД“	31.16	31.16	(73)	22
Порт Балчик АД	33	33	(22)	(28)
Химимпорт фарма АД	32	32	316	260
Тексим трейдинг АД	11.68	11.68	3	3
Хим ойл трейд ООД	-	40	-	(4)
Булхимтрейд ООД	34	34	52	74
Рабър трейд ООД	40	40	(20)	40
			2 059	3 006

Икономическа група „Проучване и добив на нефт и газ“ включва следните дружества: Проучване и добив на нефт и газ АД, Българска Петролна Рафинерия ЕООД, ПДНГ – Сервиз ЕООД, Химойл БГ ЕООД, Голф Шабла АД, Издателство Геология и Минерални Ресурси ООД и Ситняково прожект истейт ЕООД.

Икономическата група „Асенова крепост“ включва дружествата Асенова Крепост АД, Асела АД и АК Пластик ООД.

Икономическата група „Химцелтекс ЕООД“ включва дружества Химцелтекс ЕООД и Арис 2003 ЕООД.

През 2016 г. е разпределен дивидент на неконтролиращото участие в размер на 2 098 хил. лв. (2015 г.: 4 119 хил. лв.).

По-долу е представена обобщена финансова информация за Групата преди вътрешногрупови елиминации:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекущи активи	448 223	448 769
Текущи активи	324 840	340 488
Общо активи	773 063	789 257
Нетекущи пасиви	44 520	56 042
Текущи пасиви	258 122	272 990
Общо пасиви	302 642	329 032
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	405 640	395 435
Неконтролиращо участие	64 781	64 790
Приходи	136 724	147 854
Печалба за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	2 125	4 035
Печалба за годината, отнасяща се до неконтролиращото участие	2 334	3 061
Печалба за годината	4 459	7 096
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	2 188	3 919
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до неконтролиращото участие	2 059	3 006
Общо всеобхватен доход за годината	4 247	6 925
Нетни парични потоци от оперативна дейност	14 343	10 723
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(3 291)	(18 261)
Нетни парични потоци от финансова дейност	(11 823)	4 352
Нетен паричен поток	(771)	(3 186)

5.2. Учредяване на Ситняково проджект истейт ЕООД през 2016 г.

През годината е учредено ново дъщерно с наименование "Ситняково проджект истейт" ЕООД. Капиталът на новосъздаденото дружество е в размер на 6 515 хил. лв. и е образуван от апортна вноска на недвижими имоти, внесени от едноличния собственик Проучване и добив на нефт и газ АД. Балансовата стойност на апортираните активи (земя и сгради) е в размер 1 842 хил. лв. Апортната вноска е вписана в Търговския регистър по партидата на "Ситняково проджект истейт" ЕООД, ЕИК 204124588 на 16.06.2016 г.

5.3. Ликвидация на Химойл трейд ООД през 2016 г.

На 11 август 2015 г. в Търговския регистър към Агенция по вписванията се вписва откриване на производство по ликвидация на „Химойл трейд” ООД. Срокът на ликвидацията е 12 /дванадесет/ месеца. На 10 октомври 2016 г. с протокол от извънредно Общо събрание на съдружниците на „Химойл трейд” ООД се приема баланса на Дружеството към датата на приключване на ликвидацията – 11 август 2016 г. и Общото събрание на съдружниците взема решение да се извърши заличаване на дружеството в Търговския регистър към Агенция по вписванията.

5.4. Преструктуриране на вземане от Зърнени храни грейн ЕООД през 2016 г.

На 31 декември 2016 г. Зърнени храни България АД е преструктурирало вземане от дъщерно дружество Зърнени храни грейн ЕООД като подчинен срочен дълг. По силата на този договор задължение на Зърнени храни Грейн ЕООД в размер на 3 898 хил. лв. се трансформира в подчинен срочен дълг със срок на погасяване не по-рано от 31.12.2025 г.

6. Репутация

Нетната балансова стойност на репутацията може да бъде анализирана, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Балансова стойност		
Салдо към 1 януари	30 047	32 692
Отписана репутация през годината	-	(984)
Репутация, свързана с активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	-	(1 661)
Балансова стойност към 31 декември	30 047	30 047

През 2016 г. не е отписвана репутация (2015 г.: 984 хил. лв.).

За целите на годишния тест за обезценка репутацията се разпределя към следните единици, генериращи парични потоци, които вероятно ще извлечат ползи от бизнес комбинациите, при които е възникнала репутацията:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Проучване и добив на нефт и газ АД	14 698	14 698
Зърнени храни България АД	7 202	7 202
Асенова крепост АД	5 350	5 350
Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	1 094	1 094
Химцелтекс ООД	603	603
Химимпорт фарма АД	548	548
Булхимтрейд ООД	232	232
Тексим трейдинг АД	189	189
Порт Балчик АД	111	111
Рабър трейд ООД	12	12
Ай Ти Системс Консулт ЕООД	8	8
Разпределение на репутацията към 31 декември	30 047	30 047

7. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Към 31 декември 2016 г. Дружеството притежава следните инвестиции, които се отчитат по метода на собствения капитал:

Име на дружеството	2016		2015	
	‘000 лв.	участие %	‘000 лв.	участие %
Параходство Българско речно плаване АД	3 859	1,20	3 843	1,20
Добрички панаир АД	697	39,98	693	39,98
Каварна газ ООД	468	35	467	35
	5 024		5 003	

Обобщена финансова информация за асоциираните предприятия може да бъде представена, както следва:

	Активи	Пасиви	Приходи	Печалба	Дял от печалбата
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2016 г.	92 794	(15 922)	16 474	1 354	21
31 декември 2015 г.	92 101	(16 590)	19 350	1 860	38

Справедливата стойност на акциите в Параходство Българско Речно Плаване АД, определена по борсови цени, е в размер на 285 хил. лв. към отчетната дата (2015 г.: 398 хил. лв.).

Акциите на Добрички панаир АД и Каварна газ ООД не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина справедливата им стойност не може да бъде установена надеждно.

Полаганият се дял от печалбата в общ размер на 21 хил. лв. (2015 г.: 38 хил. лв.) е включен на ред „Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал” в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември.

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на

предприятията. През 2016 г. Групата е получила дивидент на стойност 5 хил. лв. от Добрички панаир АД. През 2015 г. Групата не е получавала дивиденди.

8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.8: производство, търговия и услуги. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Производство	Търговия	Услуги	Междусегментни сделки	Общо
	2016	2016	2016	2016	2016
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи	79 509	55 131	2 084	(11 041)	125 683
Приходи от клиенти	79 509	55 131	2 084	(11 041)	125 683
Оперативни разходи на сегмента	(76 095)	(5 284)	(1 670)	5 183	(77 866)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти	-	(51)	-	-	(51)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(2 403)	(49 176)	(646)	5 676	(46 549)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	1 068	-	-	(20)	1 048
Капитализирани разходи и други суми с корективен характер	1 436	-	-	-	1 436
Оперативна печалба/(загуба) на сегмента	3 515	620	(232)	(202)	3 701
Активи на сегмента	261 961	311 997	18 496	(36 938)	555 516

	Производство	Търговия	Услуги	Междусегментни сделки	Общо
	2015	2015	2015	2015	2015
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи	73 423	70 778	3 653	(8 827)	139 027
Приходи от клиенти	73 423	70 778	3 653	(8 827)	139 027
Оперативни разходи на сегмента	(75 910)	(8 169)	(1 341)	5 593	(79 827)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти	-	(4 205)	-	-	(4 205)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(220)	(60 000)	(2 432)	3 187	(59 465)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	(95)	-	-	(15)	(110)
Капитализирани разходи и други суми с корективен характер	5 550	-	-	-	5 550
Оперативна печалба/(загуба) на сегмента	2 748	(1 596)	(120)	(62)	970
Активи на сегмента	278 306	321 431	18 887	(33 309)	585 315

Общата сума на приходите, оперативната печалба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	136 724	147 854
Елиминирани на междусегментни приходи	(11 041)	(8 827)
Приходи на Групата	125 683	139 027
Печалба		
Оперативна печалба на сегментите	3 903	1 032
Елиминирани на печалбата от сделки между сегментите	(202)	(62)
Оперативна печалба на Групата	3 701	970
Дял от финансовия резултат на инвестиции отчитани по метода на собствения капитал	21	38
Финансови разходи	(5 157)	(6 394)
Финансови приходи	3 972	6 886
Други финансови позиции	608	945
Печалба на Групата преди данъци	3 145	2 445
	2016	2015
Активи	‘000 лв.	‘000 лв.
Общо активи на сегментите	592 454	618 624
Неразпределяеми активи	180 609	170 633
Елиминации	(217 547)	(203 942)
Активи на Групата	555 516	585 315

През представените отчетни периоди неразпределените оперативни разходи се състоят от: вземания във връзка с данъци върху дохода, репутация, отсрочени данъчни активи и инвестиции в асоциирани предприятия по метода на собствения капитал.

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Приходи от продажби	119 143	134 604
Други приходи	2 100	1 828
Печалба от продажба на нетекущи активи	4 440	2 595
Общо приходи на Групата	125 683	139 027

9. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват софтуер, права върху интелектуална собственост, права върху индустриална собственост, лицензи, патенти и др. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер	Търговски марки	Права върху индустриална собственост	Лицензи и патенти	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2016 г.	502	226	370	54	19 831	20 983
Новопридобити активи, закупени	-	-	-	-	1 014	1 014
Отписани активи	(4)	-	-	-	(7 557)	(7 561)
Салдо към 31 декември 2016 г.	498	226	370	54	13 288	14 436
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2016 г.	(206)	(226)	(113)	(42)	(636)	(1 223)
Амортизация	(23)	-	-	(8)	(105)	(136)
Амортизация на отписани активи	4	-	-	-	-	4
Салдо към 31 декември 2016 г.	(225)	(226)	(113)	(50)	(741)	(1 355)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	273	-	257	4	12 547	13 081

	Софтуер	Търговски марки	Права върху индустриална собственост	Лицензи и патенти	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2015 г.	465	226	370	54	15 188	16 303
Новопридобити активи, закупени	43	-	-	-	4 643	4 686
Отписани активи	(6)	-	-	-	-	(6)
Салдо към 31 декември 2015 г.	502	226	370	54	19 831	20 983
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2015 г.	(155)	(226)	(113)	(29)	(538)	(1 061)
Амортизация	(57)	-	-	(13)	(98)	(168)
Амортизация на отписани активи	6	-	-	-	-	6
Салдо към 31 декември 2015 г.	(206)	(226)	(113)	(42)	(636)	(1 223)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	296	-	257	12	19 195	19 760

В групата „Други” нематериални активи са отчетени разходи за придобиване на нематериални активи и разходи по проучване и оценка на минерални ресурси. Разходите по проучване и оценка се състоят от предоставени права и капитализирани разходи по проучване и оценка.

Към 31.12.2016 г. са отчетени разходи за проучване и оценка в Блок 1-12 Кнежа и Блок 1-17 Овча могила в размер на 11 371 хил. лв. (2015 г.: 17 916 хил. лв.).

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Блок 1-12 Кнежа	7 538	12 267
Блок 1-17 Овча могила	3 833	3 048
Блок 1-4 Каварна	-	2 601
	11 371	17 916

Към края на отчетния период ръководството е направило технически и финансов преглед на активите по проучване и оценка с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности.

През 2016 г. са установени индикации за обезценка на разходи по проучване и оценка в размер на 5 052 хил. лв., в т.ч. в Блок 1-4 Каварна 2 601 хил. лв. и в Блок 1-12 Кнежа – 2 451 хил. лв., като същите са представени на ред „Други разходи” в отчета за печалбата или загубата (вж. Пояснение 28). През 2015 г. не са установени индикации за обезценка.

Правата върху индустриална собственост включват еднократно концесионно възнаграждение по Договор за концесия с оставащ полезен живот от 16 години.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по кредити или други задължения.

10. Имоти машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земя, сгради, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства, разходи и аванси за придобиване на ДМА и други. Балансовата им стойност може да бъде анализирана както следва:

	Земя	Сгради	Машини съоръжения и оборудване	Резервни части	Транс- портни средства	Други	Разходи и аванси за придобиване на ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2016 г.	9 964	18 567	103 284	430	2 447	13 687	40 381	188 760
Новопридобити активи	-	20	1 037	147	27	2 520	5 418	9 169
Отписани активи	(1 410)	(669)	(445)	(189)	(78)	(2)	(1 634)	(4 427)
Вътрешен трансфер на активи	-	-	25 847	-	-	10	(25 857)	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	8 554	17 918	129 723	388	2 396	16 215	18 308	193 502
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2016 г.	-	(2 370)	(23 222)	-	(1 204)	(4 016)	-	(30 812)
Амортизация на отписани активи	-	266	436	-	56	2	-	760
Амортизация за периода	-	(373)	(4 818)	-	(312)	(2 170)	-	(7 673)
Салдо към 31 декември 2016 г.	-	(2 477)	(27 604)	-	(1 460)	(6 184)	-	(37 725)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	8 554	15 441	102 119	388	936	10 031	18 308	155 777

	Земя	Сгради	Машини съоръжения и оборудване	Резервни части	Транс- портни средства	Други	Разходи и аванси за придобиване на ДМА	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2015 г.	9 915	18 260	99 241	402	2 286	13 532	36 937	180 573
Новопридобити активи	49	67	2 967	105	361	162	7 356	11 067
Отписани активи	-	-	(280)	(77)	(200)	(7)	(2 316)	(2 880)
Вътрешен трансфер на активи	-	240	1 356	-	-	-	(1 596)	-
Салдо към 31 декември 2015 г.	9 964	18 567	103 284	430	2 447	13 687	40 381	188 760
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2015 г.	-	(2 018)	(18 330)	-	(1 075)	(2 017)	-	(23 440)
Амортизация на отписани активи	-	-	262	-	200	5	-	467
Амортизация за периода	-	(352)	(5 154)	-	(329)	(2 004)	-	(7 839)
Салдо към 31 декември 2015 г.	-	(2 370)	(23 222)	-	(1 204)	(4 016)	-	(30 812)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	9 964	16 197	80 062	430	1 243	9 671	40 381	157 948

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

През 2016 г. е въведен в експлоатация Сондаж Р-2 Искър - Запад на стойност 2 505 хил. лв. и са закупени активи, състоящи се от оборудване за Концесионните находища в дружеството и други. Активите са включени в група „Машини, съоръжения и оборудване“ и „Транспортни средства“.

През 2016 г. Групата е капитализирала разходи за заеми в стойността на разходите за придобиване на нетекущи активи в размер на 829 хил. лв. (2015: 988 хил. лв.), начислени във връзка с получено финансиране за изграждане на масло-екстракционния цех. През текущата година Групата приключва изграждането, като активите са въведени в експлоатация през месец декември.

Към 31 декември 2016 г. Групата отчита предоставени аванси за придобиване на дълготрайни активи в размер на 374 хил. лв. (2015 г.: 174 хил. лв.), които са включени в позиция „Разходи и аванси за придобиване на ДМА”.

Към 31 декември 2016 г. Ръководството е извършило тестове за обезценка на отделните позиции от притежаваните имоти, машини и съоръжения и не са открити основания за отчитане на обезценка към тази дата.

Балансовата стойност на имотите машините и съоръженията заложи като обезпечение по заеми (виж пояснение 21) е представена както следва:

	Земя Сгради		Машини и съоръжения	Активи в процес на придобиване	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2016 г.	509	10 009	58 431	3 348	1	72 298
31 декември 2015 г.	509	9 650	35 979	20 606	1	66 745

11. Лизинг

11.1. Финансов лизинг като лизингополучател

През 2016 г. Групата не е придобила нови активи по договор за финансов лизинг. Задълженията по финансов лизинг възникват по следните по-съществени договори:

- Договор от 23.09.2015г. с Еуратек Финанс АД за лек автомобил Шкода Супърб. Срокът на договора е 36 месеца.
- Договор № 2014/425а/03.06.2014 г. с IRC GmbH за разтоварач на силози Walinga 6614. Срокът на договора е 60 месеца.
- Договор № L-14-2063/08.09.2014 г. с Дойче лизинг България ЕАД за трактор Zetor модел Forterra 135. Срокът на договора е с продължителност 60 месеца. В месечните лизингови вноски е включена годишна лихва в размер на тримесечен EURIBOR плус лихвена надбавка от 380 пункта, но не по-малко от 3,99%.
- договор за финансов лизинг № BG-2004-M-00014 от 03 август 2004 г. с Ерсте груп България ЕООД за покупка на актив от групата на „Машини, съоръжения и

оборудване”. Задълженията за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи придобити при условията на финансов лизинг.

- договори за финансов лизинг с Прайм Лизинг ЕООД (предишно наименование Ерсте Груп Иморент България ЕООД) за покупка на апаратура за сондиране - модел AC Ideal Rig System, Сондажни инструменти, 3-осно и 6-осно полуремарке GOLDHOFER, Превентори, Комплект аварийни инструменти, Оборудване за ядково сондиране, Стабилизатори за сондиране и Седлови влекач Мерцедес Бенц.
- договор за финансов лизинг с Евролийз Ауто ООД от 07 юни 2011 г. за покупка на автомобил Renault модел „Megan”.
- Договори за финансов лизинг на машина за производство на каст и стреч фолио и гофрираща машина.

Активи придобити по договор за финансов лизинг № BG-2004-M-00014 от 3 август 2004 г. с Ерсте груп България ЕООД и договор за финансов лизинг №367-03-C000014 от 2004 г. с Ерсте груп Иморент Лизинг Австрия. С анекс от 1 декември 2015 г. остатъкът от задължението по договора главница, лихви и допълнителни разходи в размер на 106 хил. лв. се прехвърлят към правопреемника Прайм лизинг ЕООД. Крайният срок на договора е 31 май 2016 г.

Нетната балансова стойност на активите придобити по договори за финансов лизинг е 16 575 хил. лв. към 31 декември 2016 г. (2015 г.: 17 177 хил. лв.). Активите се включени в групи „Машини, съоръжения и оборудване” и „Транспортни средства” от имоти, машини и съоръжения.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
31 декември 2016 г.			
Лизингови плащания	1 509	3 848	5 357
Дисконтиране	(154)	(266)	(420)
Нетна настояща стойност	1 355	3 582	4 937
31 декември 2015 г.			
Лизингови плащания	2 013	5 354	7 367
Дисконтиране	(211)	(444)	(655)
Нетна настояща стойност	1 802	4 910	6 712

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват разходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

11.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Над 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2016 г.	227	131	-	358
Към 31 декември 2015 г.	279	224	16	519

Лизинговите плащания признати като разход за периода са 826 хил. лв. (2015 г.: 620 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран тъй като всички активи придобити по договори за оперативен лизинг се използват само от Групата.

Към 31 декември 2016 г. Групата има сключени договори за наем като наемател на офис помещения, паркови места, автомобили, търговски обекти, бензиностанция, газостанция и обслужваща сграда и други имоти. Договореният срок по лизинговите договори варира между 12 и 116 месеца от датата на сключване. Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

11.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава недвижими и движими имоти от групата на имоти, машини, и съоръжения, транспортни средства по договори за оперативен лизинг.

	Бъдещи минимални постъпления до 1 година ‘000 лв.
Към 31 декември 2016 г.	15
Към 31 декември 2015 г.	28

Приходите от наеми за 2016 г. възлизащи на 212 хил. лв. (2015 г.: 199 хил. лв.) са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от продажби“. Не са признавани условни наеми.

Към 31 декември 2016 г. Групата има сключени договори за наем като наемодател на зърнобази, покривни пространства, помещения в имоти и други.

Бъдещите минимални плащания по някои договори за оперативен лизинг не могат да бъдат прогнозирани, защото договореното възнаграждение е променливо на база вход/изход на материални запаси. Към 31 декември 2016 г. някои от наемните суми са предплатени за срока на договорите.

12. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земя, сгради и машини и съоръжения трайно прикрепени към сградите, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

През 2016 г. са извършени оценки от независим оценител за определяне справедлива стойност на активите. В резултат на това е отчетена обезценка в размер на 51 хил. лв. (2015 г.: 4 205 хил. лв.).

Промените в балансовите стойности представени в консолидирания отчет за финансовото състояние могат да бъдат обобщени както следва:

	‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2015 г.	115 758
Новопридобити активи:	
- чрез покупка	49
Апортирани активи в новоучредено дружество („Камбана Бургас“ ЕООД)	(19 739)
Отписани активи	(15 065)
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(4 205)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	<u><u>76 798</u></u>
Новопридобити активи:	
- чрез покупка	14
Отписани активи	-
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(51)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	<u><u>76 761</u></u>

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2016 г. е определена посредством оценка от лицензиран оценител „Брайт консулт“ ООД и се основава на следните подходи и методи: метод на пазарните аналози - за терените; метод на вещната стойност – за недвижимата собственост; и метод на амортизираната възстановителна стойност - за машините и съоръженията.

Същността на метода на пазарните аналози, използван за оценка на земята се състои в определяне стойността на оценявания обект на базата на достигнатите пазарни цени на аналогични обекти към момента на оценката. Същността на метода за оценка по вещната стойност за недвижими имоти- сграден фонд, се заключава в извеждане на справедливата пазарна стойност на база производствени разходи (разходи за строителство) за единица обем или площ, коригирани в съответствие с ценовата конюнктура и отчитане на фактическото им състояние към датата на оценката. Прилагането на метода на амортизираната възстановителна стойност за машините и съоръженията е свързано с определяне на следните величини: метод за определяне на пазарната цена по разходи за придобиване и метод за определяне на пазарната цена по аналог.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2016 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2016 г.	Ниво 3
Балансова стойност на активите по местонахождение по обекти	‘000 лв.
Добрич	19 422
Балчик	10 700
Кардам	7 541
Тервел	6 620
Карапелит	5 644
Вълчи дол	5 576
Крушари	4 707
Стралджа	2 727
Долно Церовене	2 232
Бургас	2 048
Генерал Колево	2 040
Две могили	2 035
Ловеч	1 888
Нова Камена	1 583
Русе	929
Банско	288
Други	781
	76 761

31 декември 2015 г.	Ниво 3
Балансова стойност на активите по местонахождение по обекти	‘000 лв.
Добрич	19 437
Балчик	10 705
Кардам	7 547
Тервел	6 619
Карапелит	5 648
Вълчи дол	5 577
Крушари	4 707
Стралджа	2 729
Долно Церовене	2 234
Бургас	2 050
Генерал Колево	2 042
Две могили	2 037
Ловеч	1 890
Нова Камена	1 585
Русе	929
Банско	257
Други	805
	76 798

Балансовата стойност на инвестиционните имоти, заложиени като обезпечение по собствени задължения, е представена, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и съоръжения	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Балансова стойност				
31 декември 2016 г.	25 996	25 410	17 624	69 030
31 декември 2015 г.	25 996	25 433	16 879	68 308

Групата отдава инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Приходите от наеми за 2016 г., възлизащи на 845 хил. лв. (2015 г.: 1 148 хил. лв.), са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Приходи от нефинансова дейност”. Не са признавани условни наеми.

Бъдещите минимални лизингови постъпления са представени, както следва:

	Минимални лизингови постъпления			
	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо
	година	години	години	
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2016 г.	667	753	77	1 497
Към 31 декември 2015 г.	372	254	93	719

Към 31 декември 2016 г. Групата има следните сключени договори за наем като наемодател на зърнобази и покривни площи. Договорените наемни цени варират между 25 лв. и 24 хил. лв. в зависимост от наетата площ и местонахождението на актива отдаден под наем. Към 31 декември 2016 г. предплатените суми по договори за наем са 150 хил. лв. (2015 г.: 0 лв.).

- Договор за наем с Мобилтел ЕАД от 03.01.2013 г. за ползване на покривни пространства със срок 03.01.2023 г.;
- Договор от 25 април 2012 г. с Клас олио ООД за наем на зърнобаза в с. Карапелит. Крайният срок на договора е 1 юни 2017 г.;
- Договор за наем с БТК АД и споразумение от 19.11.2015 г. за ползване на покривни пространства със срок 19.11.2025 г.;
- Договор за наем с Агропласмент 92 - В АД от 01.08.2016 г. за наем на зърнобаза в с. Генерал Колево. Крайният срок на договора е 01.08.2021 г.;
- Договор за наем с Приста комерс ЕООД от 01.11.2013 г. за наем на зърнобаза в гр. Русе. Крайният срок на договора е 31.10.2021 г.

Преките оперативни разходи, свързани с инвестиционните имоти на Групата, са в размер на 313 хил. лв. (2015.: 389 хил. лв.).

13. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари	Признати в	Признати в	31 декември
	2016	друг	печалбата или	2016
		всеобхватен	загубата	
		ДОХОД		
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	8 070	-	119	8 189
Инвестиции в дъщерни дружества	5 792	-	2	5 794
Финансови активи	165	-	67	232
Търговски и други вземания	(454)	-	6	(448)
Задължения към персонала	(273)	(18)	(11)	(302)
Финансови пасиви	(15)	(5)	1	(19)
Други провизии	(60)	-	(1)	(61)
Лихви слаба капитализация	(545)	-	545	-
Неизползвани данъчни загуби	(608)	-	(301)	(909)
	12 072	(23)	427	12 476
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(1 955)			(1 739)
Отсрочени данъчни пасиви	14 027			14 215
Нетно отсрочени данъчни пасиви	12 072			12 476

Отсрочените данъци за сравнителния период 2015 г. могат да бъдат обобщени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари	Признати в	Включени в	Промени в	Признати в	31 декември
	2015	друг	група за	результат на	печалбата или	2015
		всеобхватен	освобож-	бизнескомбина-	загубата	
		ДОХОД	даване	ция		
	'000 лв.	'000 лв.			'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	10 711	-	(1 661)	-	(980)	8 070
Инвестиции в дъщерни дружества	5 790	-	-	-	2	5 792
Финансови активи	1 184	-	-	(1 076)	57	165
Търговски и други вземания	(608)	-	-	-	154	(454)
Задължения към персонала	(231)	(19)	-	-	(23)	(273)
Финансови пасиви	(11)	-	-	-	(4)	(15)
Други провизии	(55)	-	-	-	(5)	(60)
Лихви слаба капитализация	(551)	-	-	-	6	(545)
Неизползвани данъчни загуби	(559)	-	-	23	(72)	(608)
	15 670	(19)	(1 661)	(1 053)	(865)	12 072
Признати като:						
Отсрочени данъчни активи	(2 015)					(1 955)
Отсрочени данъчни пасиви	17 685					14 027
Нетно отсрочени данъчни пасиви	15 670					12 072

Всички отсрочени данъчни пасиви са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

14. Материални запаси

Материалните запаси признати в консолидирания отчет за финансовото състояние могат да бъдат анализирани както следва:

	2016	2015
	'000 лв.	'000 лв.
Стоки	8 955	21 534
Материали и консумативи	8 010	10 474
Продукция	2 014	1 435
Незавършено производство	1 049	982
Материални запаси	20 028	34 425

Към 31 декември 2016 г. материални запаси на Групата с балансова стойност 7 097 хил. лв. (2015 г.: 18 248 хил. лв.) са предоставени като обезпечение на задължения по получени банкови заеми.

15. Финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди включват различни инвестиции, които са държани за търгуване в краткосрочен период, както и предоставени заеми и лихви по тях.

		2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекучи финансови активи			
Финансови активи на разположение за продажба			
- Акции и дялове	15.1	18 277	17 666
		<u>18 277</u>	<u>17 666</u>
Текущи финансови активи			
Финансови активи държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):			
- Ценни книжа	15.2	2 380	2 379
Кредити и вземания:			
Предоставени заеми	15.4	22 198	20 456
Вземания по цесии	15.5	39 918	29 654
Вземания по лихви		1 927	4 022
Общо кредити и вземания		<u>64 043</u>	<u>54 132</u>
Общо краткосрочни финансови активи		<u>66 423</u>	<u>56 511</u>

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	-	(500)
Отписана като несъбираема	-	500
Салдо към 31 декември	<u>-</u>	<u>-</u>

15.1. Финансови активи на разположение за продажба

Балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба, е представена, както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Инвестиции в акции и дялове в дружества		
Акции на ПОК ЦКБ Сила АД	15 897	15 897
Тексим банк АД	2 218	1 553
Омега финанс АД	160	160
Заваръчни машини АД	-	54
ДЗСР “Огоста 2000” ООД, Монтана	1	1
Консорциум Геокомплекс ООД, София	1	1
Балансова стойност	<u>18 277</u>	<u>17 666</u>

Всички финансови активи на разположение за продажба, с изключение на акциите в Заваръчни машини АД и Тексим банк АД, са оценени по цена на придобиване, тъй като не се търгуват на активен публичен пазар.

15.2. Финансови активи държани за търгуване

Балансовата стойност на финансовите активи държани за търгуване е както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Акции в ЦКБ Ригъл Истейт Фонд АД СИЦ	2 340	2 340
Акции в Химснаб България АД	36	35
Акции в Софарма АД	4	4
	2 380	2 379

15.3. Оценяване по справедлива стойност

Следната таблица представя финансовите активи и пасиви отчитани по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация различна от пазарни цени включени на ниво 1 която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи и пасиви оценявани по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност.

31 декември 2016 г.

	Ниво 1 ‘000 лв.
Активи	
Финансови активи на разположение за продажба	
Акции в Тексим банк АД	2 218
	2 218
Финансови активи държани за търгуване	
Акции в Химснаб България АД	36
Акции в ЦКБ Ригъл Истейт Фонд АДСИЦ	2 340
Акции в Софарма АД	4
	2 380
Нетна справедлива стойност	4 598

31 декември 2015 г.

Ниво 1
'000 лв.

Активи

Финансови активи на разположение за продажба

Заваръчни машини АД	54
Акции в Тексим банк АД	1 553
	<u>1 607</u>

Финансови активи държани за търгуване

Акции в Химснаб България АД	35
Акции в ЦКБ Ригла Истейт Фонд АДСИЦ	2 340
Акции в Софарма АД	4
	<u>2 379</u>

Нетна справедлива стойност 3 986

Определяне на справедливата стойност на ниво 1

За финансовите активи и пасиви на Групата класифицирани на ниво 1 се използват техники за оценяване базирани на значима входяща информация, която се наблюдава на активни пазари. Началното салдо на финансовите инструменти, включени на това ниво може да бъде равнено с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	2016 '000 лв.	2015 '000 лв.
Начално салдо	3 986	7 940
Продажби	-	(3 369)
Покупка	665	1
Освобождаване при бизнес комбинация	-	(1 203)
Преоценка	(53)	617
Крайно салдо	<u><u>4 598</u></u>	<u><u>3 986</u></u>

Всички пазарно търгувани капиталови инструменти са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса АД. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

15.4. Предоставени заеми

Групата има договори за предоставено временно финансиране на търговски дружества с падежи на погасяване настъпващи през 2017 г. и с лихвени проценти по тях в диапазон от 5% до 10%.

Всички предоставени търговски договори са необезпечени.

15.5. Вземания по цесии

Групата има сключени договори за цесии, чиито срокове на погасяване изтичат през 2017 г. Някои от договорите за цесии са свързани с вземания, по което се дължи лихва в диапазон от 5% до 6.5%.

16. Търговски и други вземания

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекущи търговски и други вземания		
Аванси за придобиване на инвестиции	1 780	3 980
Нефинансови активи	1 780	3 980
	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Текущи търговски и други вземания		
Търговски вземания, брутна сума	21 279	22 993
Обезценка на търговски вземания	(237)	(4 102)
Търговски вземания, нетна сума	21 042	18 891
Вземания по договори за покупко-продажба на акции	-	21 234
Съдебни и присъдени вземания	1 035	1 039
Други	239	267
Финансови активи	22 316	41 431
Предоставени аванси	112 027	111 382
Предплатени услуги	688	446
Данъчни вземания	34	193
Други вземания	628	55
Нефинансови активи	113 377	112 076
Текущи търговски и други вземания	135 693	153 507

Към 31 декември 2016 г. Групата отчита вземания по предоставени аванси в размер на 112 027 хил. лв. (2015 г.: 111 382 хил. лв.) основно във връзка със сключени договори за покупка на зърнени култури и други стоки. Всички търговски вземания и вземанията по предоставени аванси на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Обезценените търговски вземания са били дължими главно от клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Финансови активи		
Салдо към 1 януари	(4 102)	(4 031)
Отписани суми (несъбираеми)	4 012	142
Загуба от обезценка	(147)	(213)
Салдо към 31 декември	(237)	(4 102)

Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Анализ на необезценените просрочени търговски и други вземания е представен в пояснение 39.2.

17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
-български лева	9 188	5 984
-евро	223	184
-щатски долари	6	8
Блокирани парични средства (в български лева)	514	4 538
Пари и парични еквиваленти	9 931	10 714

Блокираните парични средства са формирани на следното основание:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
ЦКБ АД, Клон Централен София – издадени банкови гаранции	94	4 173
ЦКБ АД, Клон Плевен и Клон Централен София – Внесени суми по набирателни сметки по „Фонд за напускане”	383	363
Други блокирани парични средства	37	2
	514	4 538

Групата е задължена да открива набирателни банкови сметки („Фонд за напускане”) и да внася средства по тях във връзка с възстановяване на разходи при напускане на концесионните площи. Сумите, акумулирани по тези сметки, могат да се използват само и единствено във връзка с дейностите по окончателно напускане на концесионната площ след писмено уведомление на концедента до банката.

18. Собствен капитал

18.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на компанията майка Зърнени храни България АД се състои от 195 660 287 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на дружеството.

	2016	2015
	Брой	Брой
	акции	акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	195 660 287	195 660 287
Общ брой оторизирани, издадени и напълно платени акции на 31 декември	195 660 287	195 660 287

Списъкът на основните акционери на Дружеството е представен както следва:

	31 декември	31 декември	31 декември	31 декември
	2016	2016	2015	2015
	Брой акции	%	Брой акции	%
Химимпорт АД	124 528 577	63,65	124 528 577	63,65
Инвест кепитъл АД	18 338 320	9,37	18 338 320	9,37
УПФ Съгласие	13 641 776	6,97	13 641 776	6,97
ПОАД ЦКБ-Сила	9 991 766	5,11	-	-
Други юридически лица	16 728 682	8,55	26 969 017	13,79
Физически лица	12 431 166	6,35	12 182 597	6,22
	195 660 287	100.00	195 660 287	100.00

18.2. Премиян резерв

През 2012 г. е извършено увеличение на капитала съгласно решение на извънредно Общо събрание на акционерите от 30 ноември 2012 г. и във връзка с договор за преобразуване чрез вливане по чл. 262д от Търговския закон от 31 август 2012 г. и анекс №1 към него от 11 октомври 2012 г. сключени между Зърнени храни България АД и Химимпорт Груп ЕАД. Вливането е извършено при условията на универсално правоприемане. Във връзка с горепосочения договор, Дружеството емитира 24 874 687 бр. нови безналични, непривилегировани, поименни акции, с право на глас, с право на ликвидационен дял, с номинална стойност от 1 лв. и с емисионна стойност от 2,70 лв. за всяка една. В резултат на вливането е формиран нетно премиян резерв в размер на 16 113 хил. лв.

18.3. Други резерви

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Законови резерви	18 129	18 083
Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи	(365)	(253)
Други резерви	22 204	22 068
	39 968	39 898

19. Провизии

Всички провизии, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, се считат за дългосрочни, тъй като са свързани с провизиране на разходи по „Фонд за напускане” във връзка с концесионните договори на дъщерно дружество Проучване и добив на нефт и газ АД.

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Фонд за напускане ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2015 г.	546
Допълнителни провизии	52
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	598
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	598

Провизии за „Фонд за напускане” по находища:	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Искър Запад	133	133
Тюленово	90	90
Селановци	66	66
Долни Дъбник	57	57
Долни Луковит	57	57
Горни Дъбник	48	48
Бутан Юг	42	42
Маринов Геран	23	23
Бърдарски Геран	20	20
Староселци	19	19
Долни Луковит – запад	18	18
Българево	16	16
Дуранкулак	9	9
Балансова стойност	598	598

20. Възнаграждения на персонала

20.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за заплати	(15 178)	(16 782)
Разходи за социални осигуровки	(2 570)	(2 793)
Разходи за обезщетения при пенсиониране	(223)	(235)
Разходи за компенсируеми отпуски	(550)	(475)
Разходи за персонала	(18 521)	(20 285)

20.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала признати в консолидирания отчет за финансовото състояние се състоят от следните суми:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Планове с дефинирани доходи	1 600	1 486
Задължения към персонала	1 600	1 486
Текущи:		
Задължения за заплати	1 240	1 122
Задължения за социални осигуровки	1 044	481
Задължения за неизползвани отпуски	745	714
Планове с дефинирани доходи	242	203
Задължения към персонала	3 271	2 520

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2017 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”.

Планът излага Групата на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на висококачествени корпоративни облигации. Падежът на облигациите съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на висококачествените корпоративни облигации ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Групата, въпреки че се очаква това да бъде частично компенсирано чрез увеличение в справедливата стойност на активите по плана.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	1 689	1 414
Разходи за текущ трудов стаж	160	235
Разходи за минал трудов стаж	-	29
Разходи за лихви	44	49
Преоценки - актюерски загуби от промени в опита	129	40
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения	(3)	74
Преоценки - актюерски загуби от промени във финансовите предположения	55	76
Изплатени доходи	(232)	(228)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	1 842	1 689
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Нетекущи пасиви	1 600	1 486
Текущи пасиви	242	203

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2016	2015
<u>Демографски допускания</u>		
- Смъртност	Таблица за смъртност 2011-2013 на НСИ	Таблица за смъртност 2011-2013 на НСИ
- Вероятност за оттегляне		
от 18 г. до 30 г.	25%	25%
от 31 г. до 40 г.	15%	15%
от 41 г. до 50 г.	10%	10%
от 51 г. до 60 г.	5%	5%
над 60 г.	0%	0%
<u>Финансови допускания</u>		
- Ръст на брутна работна заплата		
За първите три години	1%	1%
За останалия период	0,5%	0,5%
- Дисконтов фактор	2,5%	3,2%

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независими актюерски оценители. При изчисляването на задължението към наетите лица е използван Кредитния метод на прогнозираните единици. Посочените допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	160	235
Разходи за минал трудов стаж	-	29
Разходи за лихви	44	49
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	204	313

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Актюерски загуби от промени в опита	(129)	(40)
Актюерски печалби/(загуби) от промени в демографските предположения	3	(74)
Актюерски загуби от промени във финансовите предположения	(55)	(76)
Общо разходи, признати в другия всеобхватен доход	(181)	(190)

На базата на минал опит Групата очаква да плати вноски по плана за дефинирани доходи за 2016 г. в размер на 242 хил. лв. (2015 г.: 203 хил. лв.)

Средно претеглената продължителност на задължението за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември 2016 г. е 8 години.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваният процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2016 г.:

Промени в значими актюерски предположения	Увеличение с 0.5%	Намаление с 0.5%
Дисконтов процент Увеличение/(намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(18)	19
Процент на увеличение на заплатите Увеличение/(намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	20	(19)
Процент на текучество Увеличение/(намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(5)	4

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

21. Финансови пасиви

	Текущи		Нетекучи	
	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност:				
Задължения по облигационен заем	21.1	2 629	2 662	7 041
Задължения по банкови заеми	21.2	43 623	44 037	11 128
Задължения по търговски заеми	21.3	6 700	8 519	503
Задължения по цесии	21.4	5 474	3 301	-
Задължения за лихви		3 000	3 755	143
Общо балансова стойност		61 426	62 274	18 815
				27 930

21.1. Облигационен заем

На 2 февруари 2009 г. е обявено съобщение за сключен облигационен заем със следните параметри:

- Емитент издател на емисията – Асенова крепост АД
- Дата на емитиране - 30 януари 2009 г.;
- Размер на облигационната емисия – 6 000 000 EUR;
- Брой облигации - 6 000 броя;
- Срок на емисията – 30 януари 2020 г.;
- Валута – EUR;
- Лихва – 7.20% проста годишна лихва;
- Период на лихвено плащане – веднъж на шестмесечие на 30 януари и 30 юли

Плащанията по облигационния заем се обслужват от Централен Депозитар АД. Първата дата на падеж на главнично плащане е на 30 януари 2015 г.

През отчетния период разходите за лихви по облигационния заем в размер на 727 хил. лв. и другите разходи свързани с него в размер на 33 хил. лв. са отразени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи”.

За обезпечение на вземанията по облигационния заем Групата е сключила застраховка ”Финансов риск” със ЗАД Армеец. Застраховката е направена в полза на Банката довереник Юробанк и ЕФ Джи България.

За отчетния период дължимата част от главница в размер на 2 347 хил. лв. и лихва в размер на 760 хил. лв. са изплатени.

21.2. Банкови заеми

Към 31 декември 2016 г. банковите заеми могат да бъдат представени както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Българска банка за развитие АД	27 189	29 878
УниКредит Булбанк АД	16 000	16 042
Банка ДСК ЕАД	6 200	7 530
Алфа Банк АД	3 926	6 121
Ланденсбанк Баден-Вюртенберг	1 220	2 440
Алианц Банк България	296	124
	54 831	62 135
Сконтото по банкови заеми	(80)	(161)
Общо балансова стойност	54 751	61 974

Банков револвиращ кредит:

- Име на кредитора – Банка ДСК ЕАД;
- Договор от дата – 28 януари 2008 г.;
- Лихвен процент – 1 месечен SOFIBOR плюс 6 пункта надбавка;
- Падеж – 25 септември 2017 г.

Банков револвиращ кредит

- Име на кредитора – Ланденсбанк Баден-Вюртенберг;
- Договор от дата – 29 август 2008 г.;
- Лихвен процент – 1 месечен EURIBOR плюс 0,875 пункта надбавка;
- Падеж, съгласно последен анекс – 28 август 2017 г.;

Банков револвиращ кредит

- Име на кредитора – Ланденсбанк Баден-Вюртенберг;
- Договор от дата – 16 ноември 2006 г.;
- Лихвен процент – 1 месечен EURIBOR плюс 0,875 пункта надбавка;
- Падеж – 28 август 2017 г.;

Банков револвиращ кредит

- Име на кредитора - Българска банка за развитие АД;
- Договор от дата – 21 юни 2013 г.;

- Лихвен процент – 3 месечен SOFIBOR плус 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6,0%;
- Падеж – 20 май 2017 г.;

Банков револвиращ кредит

- Име на кредитора - УниКредит Булбанк АД;
- Договор от дата – 13 декември 2013 г.;
- Лихвен процент – 1 седмичен SOFIBOR плус 3 пункта надбавка;
- Падеж – 13 март 2017 г.;

Към датата на одобрение на консолидирания финансов отчет, условията по договора са в процес на преговаряне.

Банков револвиращ кредит

- Име на кредитора – Алфа Банк АД;
- Договор от дата – 16 март 2011 г.;
- Лихвен процент – 12 месечен EURIBOR плус 6 пункта надбавка;
- Падеж – 31 декември 2017 г.;

Банков револвиращ кредит

- Име на кредитора – Българска банка за развитие АД;
- Договор от дата – 21 юни 2013 г.
- Лихвен процент – 3 месечен SOFIBOR плус 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6.5%;
- Падеж – 22 май 2023 г.;

Инвестиционен кредит

- Име на кредитора – Алианц Банк България АД;
- Договор от дата – 04 декември 2015 г.
- Лихвен процент – 1 месечен SOFIBOR плус 4,8 пункта надбавка, но не по-малко от 5.5%;
- Падеж – 5 януари 2019 г.;

Банковите заеми на Групата са обезпечени със залог на текущи активи, имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти.

21.3. Търговски заеми

Към 31 декември 2016 г. Групата е получила заеми по сключени договори, чийто падеж настъпва през 2017 г., с изключение на един договор, който изтича в началото на 2018 г. Лихвени проценти по договорите в диапазон от 4.5% до 8%.

Балансовата стойност на търговските заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

За обезпечаване на получените заеми от един от кредиторите, Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения. Всички останали получени търговски заеми са необезпечени.

21.4. Задължения по цесии

Към 31 декември 2016 г. Групата отчита задължения по цесии по договори, чийто срок на погасяване изтича през 2017 г.

22. Търговски и други задължения

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Финансирания	3 098	3 623
Нефинансови пасиви	3 098	3 623
Нетекущи търговски и други задължения	3 098	3 623
Текущи:		
Задължения по гаранционен депозит	16 846	17 941
Търговски задължения	-	5 096
Аванси за възстановяване	-	1 431
Концесионно възнаграждение	824	871
Други задължения	124	144
Финансови пасиви	17 794	25 483
Аванси за стоки и услуги	3 727	5 254
Данъчни задължения	2 843	1 839
Финансирания	524	525
Предплатени услуги	170	105
Други задължения	885	1 128
Нефинансови пасиви	8 149	8 851
Текущи търговски и други задължения	25 943	34 334

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

23. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Приходи от продажба на стоки	50 034	64 526
Приходи от продажба на продукция	49 016	56 957
Приходи от предоставяне на услуги	18 661	11 398
Приходи от наеми	1 064	1 171
Приходи от продажба на материали	90	196
Морско-технически услуги	23	25
Други приходи от продажби	255	331
	119 143	134 604

24. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Отписани задължения	206	438
Приходи от неустойки	138	8
Други	1 756	1 382
	2 100	1 828

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Имоти машини и съоръжения		
Приходи от продажба	6 841	82
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(2 401)	(56)
	4 440	26
Активи държани за продажба		
Приходи от продажба	-	1 420
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	-	(1 901)
	-	(481)
Инвестиционни имоти		
Приходи от продажба	-	17 833
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	-	(14 783)
	-	3 050
Общо печалба от продажба на нетекущи активи	4 440	2 595

26. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Разходи за основни суровини и материали	(25 020)	(25 108)
Разходи за електрическа енергия	(3 192)	(3 113)
Разходи за горива	(1 194)	(1 563)
Разходи за резервни части и смазочни материали	(923)	(1 486)
Разходи за вода	(111)	(76)
Разходи за канцеларски материали	(55)	(46)
Други разходи за материали	(1 178)	(1 311)
	(31 673)	(32 703)

27. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Концесионни възнаграждения	(1 595)	(1 838)
Сервизни услуги за сондаж	(2 690)	(1 513)
Разходи за наеми	(990)	(675)
Разходи за застраховки	(617)	(535)
Транспортни услуги	(822)	(517)
Разходи за ремонт и поддръжка	(313)	(442)
Консултантски услуги	(332)	(249)
Разходи за независим финансов одит	(194)	(203)
Разходи за абонаментни услуги	(222)	(202)
Охрана	(128)	(193)
Разходи за такси	(190)	(147)
Правни разходи	(60)	(88)
Разходи за телефонни услуги и комуникации	(88)	(70)
Други разходи за външни услуги	(2 197)	(2 023)
	(10 438)	(8 695)

28. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Обезценка на разходи за търсене и проучване	(5 052)	-
Отписани и обезценени вземания	(2 264)	(5 681)
Обезценка на репутация	-	(975)
Разходи за данъци	(714)	(747)
Разходи за неустойки и забави, глоби и санкции	(158)	(728)
Брак и ликвидация на активи	(41)	(508)
Представителни разходи	(73)	(23)
Разходи за командировки	(21)	(38)
Други разходи	(1 102)	(1 437)
	(9 425)	(10 137)

29. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди са:

Финансови разходи	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(199)	(189)
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Субординиран дълг от акционер	(639)	(31)
Други заеми по амортизирана стойност	(4 411)	(5 432)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(5 249)	(5 652)
Капитализирани разходи за лихви	829	988
Общо разходи за лихви отчетени в печалбата или загубата	(4 420)	(4 664)
Загуба от операции с финансови активи	-	(874)
Банкови такси и комисионни	(693)	(838)
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(44)	(15)
Други финансови разходи	-	(3)
Общо Финансови разходи	(5 157)	(6 394)
Финансови приходи	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от лихви върху финансови активи отчитани по амортизирана стойност	3 230	3 544
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	30	-
Общо приходи от лихви по финансови активи които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	3 260	3 544
Печалба от продажба на финансови активи	686	3 315
Приходи от дивиденди	26	27
Общо финансови приходи	3 972	6 886

30. Други финансови позиции

Другите финансови позиции включват:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Промяна в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата класифицирани като държани за търгуване	666	617
Печалба/(Загуба) от промяна във валутните курсове по вземания и задължения, нетно	(58)	328
Други финансови позиции	608	945

31. (Разходи)/Приходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2015 г.: 10 %) и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени както следва:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	3 145	2 445
Елиминации	2 304	4 556
Резултат преди консолидационни корекции	5 449	7 001
в т.ч.:		
реализирана загуба в Групата	(4 774)	(2 456)
печалба подлежаща на облагане в Групата	10 223	9 457
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(1 022)	(946)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи освободени от данъчно облагане	1 309	3 127
Корекции за разходи непризнати за данъчни цели	(850)	(2 951)
Текущ разход за данъци върху дохода	(563)	(770)
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(427)	865
(Разходи)/Приходи за данъци върху дохода	(990)	95
Отсрочени данъчни приходи, признати в другия всеобхватен доход	23	19

Пояснение 13 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви включваща стойностите признати директно в другия всеобхватен доход.

32. Доход/(Загуба) на акция

Основният доход/(загуба) на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба/(загуба) подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции използван за изчисляването на основния доход/(загуба) на акция както и нетната печалба/(загуба) подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции е представен както следва:

	2016	2015
Печалба/(Загуба) подлежаща на разпределение (в лв.)	30 000	(521 000)
Средно претеглен брой акции	195 660 287	195 660 287
Основен доход/(загуба) на акция (в лв. за акция)	0,001	(0,002)

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, асоциираните предприятия и други свързани лица под общ контрол, ключовия управленски персонал и други свързани лица описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Всички текущи вземания и задължения на Групата от свързани лица се очаква да бъдат уредени в срок до 12 месеца от датата на изготвяне на финансовия отчет на Групата.

33.1. Сделки със собствениците

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Получени заеми, цесии и начислени лихви	4 601	9 287
Погасени (предоставени) заеми, цесии и разходи за лихви	(2 171)	(613)
Продажба на активи и услуги	-	63
Покупка на активи и услуги	(10)	(34)

33.2. Сделки с асоциирани предприятия

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Дивиденди	5	-
Продажба на активи и услуги	571	859
Други	(5)	2

33.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Продажба на активи и услуги	2 291	2 405
Покупка на активи и услуги	(2 035)	(4 018)
Получени заеми, репа, цесии и лихви	4 212	4 815
Върнати заеми, репа, цесии и начислени лихви	(8 219)	-

33.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на дружеството-майка включва членовете на управителния съвет и надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал в дружеството майка включват следните разходи:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	-	(62)
Общо възнаграждения	-	(62)

34. Разчети със свързани лица в края на годината

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
- <i>собственици</i>		
Химимпорт АД	20 315	15 180
	20 315	15 180
- <i>асоциирани предприятия</i>		
Каварна газ ООД	451	463
	451	463
други свързани лица под общ контрол	182	1 349
	182	1 349
Общо текущи вземания от свързани лица	20 948	16 992
	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Нетекущи задължения към:		
други свързани лица под общ контрол	2 612	3 468
Нетекущи задължения	2 612	3 468
Текущи задължения към:		
- <i>собственици</i>		
Химимпорт АД	707	686
Инвест Кепитъл АД	3	181
	710	867
други свързани лица под общ контрол	93 717	102 561
	93 717	102 561
Общо текущи задължения към свързани лица	94 427	103 428
Общо задължения към свързани лица	97 039	106 896

Към 31 декември 2016 г. вземанията от свързани лица са формирани от:

- Вземания по заеми, цесии и лихви – 20 296 хил. лв. (2015 г.: 15 130 хил. лв.);
- Търговски и други вземания – 652 хил. лв. (2015 г.: 1 862 хил. лв.).

Съгласно клаузите на договорите падежите на вземанията по заеми и цесии са краткосрочни – дължими от третата страна в рамките на 1 годината от датата на подписване на договора. Договорените лихвени равнища варират между 4,5% и 8%. Търговските заеми са необезпечени.

Към 31 декември 2016 г. текущите задължения към свързани лица са формирани по:

- Задължения по заеми, цесии и лихви – 7 997 хил. лв. (2015 г.: 10 483 хил. лв.);
- Търговски и други задължения – 86 430 хил. лв. (2015 г.: 92 945 хил. лв.).

35. Безналични сделки

През представения отчетен период Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци:

- През 2016 г. задълженията на Родна земя холдинг АД с произход: получени заеми в размер на 2 532 хил. лв. (главница и лихва) са погасени безналично.

През съпоставимия период 2015 г. извършените безналични сделки могат да бъдат представени както следва:

- С Договор за доверителна сметка, сключен между Групата, фирма Градус – 3 АД и Алфа банк АД, средствата от продажбата на зърнобаза гр. Нова Загора погасяват задължение на дъщерното дружество Слънчеви лъчи Провадия ЕАД към Алфа Банк АД.

36. Поети задължения по концесионни договори

Концесия Пристанище Балчик

Задължението на Групата по Концесионен договор е към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията към 31 декември 2016 г. в размер на 199 хил. лв. е формирано от фиксирана и променлива част от концесионното възнаграждение съгласно Договор за концесия, дължимо за периода от 1 юли 2016 г. до 31 декември 2016 г. и срок за плащане до 31 януари 2017 г. (2015 г.: 206 хил. лв.)

На 25 май 2006 г. Групата встъпва в договор за концесия с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията като концесионер. Предмет на договора е предоставено особено право на ползване върху обекта Пристанищен терминал – Балчик, териториално-обособена зона от Пристанище за обществен транспорт с национално значение – Варна. Срокът на концесията е 25 години.

Концесионното възнаграждение включва:

- еднократно концесионно възнаграждение в размер на 392 хил. лв., дължимо при подписване на договора, и
- годишно концесионно възнаграждение, състоящо се от фиксирана и променлива част, дължими на две равни шестмесечни вноски ежегодно.

Фиксираната част на годишното концесионно възнаграждение считано от 1 януари 2016 г. е в размер на 379 хил. лв., което е левовата равностойност на 193 938,07 евро.

Променливата част на годишното концесионно възнаграждение е в размер, равен на по-голямата от следните две суми: процент от нарастването на общия размер на брунтните приходи от всички пристанищни услуги за текущата година спрямо приетите за базови брутни приходи или коефициент, умножен по нарастването на годишния товарооборот, спрямо определен базисен.

По договор за концесия Групата има поети задължения да експлоатира и поддържа Пристанищен терминал – Балчик, териториално-обособена зона от Пристанище за обществен транспорт с национално значение – Варна, да извърши инвестиции съгласно Инвестиционна програма, да поддържа определен средногодишен товарооборот и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

По договора за концесия Групата се задължава:

- да поддържа Пристанищен терминал – Балчик в експлоатационна годност за срока на концесия;
- да извършва пристанищни услуги, без право да наема подизпълнители за това;
- да извърши инвестициите по приетата Инвестиционна програма като размера на задължителните инвестиции за първите две години от срока на концесия да са в размер не по-малък от 1 097 900 лв., а за целия период на договора – не по-малък от 3 474 800 лв.;
- да изработва и предоставя за одобрение от Концедента ежегодно годишни инвестиционни програми за обекта на концесия;
- предварително да съгласува и да получава одобрение от Концедента за извършване на подобрения върху обекта на концесия;
- да заплаща концесионното възнаграждение в размер, при условия, по ред и в срокове, определени в концесионния договор;
- да застрахова Обекта на концесия;
- да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора;
- да изпълнява направените предложения в Бизнес предложението и предложението за средногодишен товарооборот;

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор нови, потвърдени, безусловни и неотменяеми годишни банкови гаранции, издадени от банки, одобрени от Концедента, както следва:

- Гаранция в размер на 430 хил. лв. (220 хил. евро) за гарантиране изпълнението на концесионния договор, включително задълженията за плащане на концесионното възнаграждение, за товарооборот, за плащане на лихви и неустойки и други, определени в концесионния договор.

На 21 март 2016 г. е сключен договор за издаване на банкова гаранция за сумата от 220 хил. евро със срок на гаранцията до 31 август 2017 г. Договорът за банкова гаранция е сключен за обезпечаване на изпълнението на задълженията на Групата по Договора за концесия.

В случай на плащане по издадените гаранции от страна на ЦКБ АД, банката оформя целеви кредит на името на Групата за срок от 30 дни при лихва в размер на 35 %. За обезпечаване на всички вземания на ЦКБ АД, които са възникнали при реализация на гаранцията, Групата учредява в полза на Банката обезпечения съгласно Рамков договор за издаване на банкови гаранции и обезпечаване на договорен лимит.

Групата следва да направи инвестиции през 2017 г. в общ размер на 89 хил. лв. за дванадесетата инвестиционна година от срока на концесията в следните направления:

- Разходи по изпълнение Плана за собствен мониторинг и Програма за управление на отпадъците на обща стойност 2 хил. лв.;
- Основен ремонт и поддръжка в експлоатационна годност на пристанищния терминал на обща стойност 25 хил. лв.
- Консултации по изпълнение на Договора за концесия на обща стойност 60 хил. лв.

Срокът за изпълнение на инвестициите е до 31 декември 2017 г.

Концесии за добив на нефт и газ

Основната си дейност дъщерно дружество ПДНГ АД осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права и сключени 13 концесионни договори както следва: Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Бърдарски геран”, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище “Горни Дъбник”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Долни Дъбник”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Долни Луковит”, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище “Долни Луковит - запад”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Селановци”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Староселци”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Тюленово”, Концесионен договор за добив на природен газ от находище “Българево”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Маринов геран” и Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Бутан – юг”, Концесионен договор за добив на природен газ от находище “Дуранкулак” и Концесионен договор за добив на подземни богатства - нефт и природен газ – природен газ и кондензат от Находище „Искър запад“.

Съгласно сключените договори Групата е задължена да извършва концесионни плащания (концесионно възнаграждение) на всяко шестмесечие на база реализирани количества суров нефт и природен газ. Размерът на начисленото концесионно възнаграждение за 2016 г. възлиза на 1 176 хил. лв. (2015 г.: 1 427 хил. лв.).

В съответствие с одобрените от компетентните държавни органи Цялостни планове за разработване (ЦПР) и Годишни работни проекти (ГПР) по концесионните договори за добив на суров нефт и/или природен газ Групата изпълнява текущи работни и инвестиционни задължения, както следва:

1. Находище Тюленово

Проектиране и подготовка на реинжекция на отделените при добива пластови води. СМР на Ремонтно-механична база и Автосервиз.

2. Находище Българево

Ремонт на отоплителна инсталация и подмяна на парково осветление. Полагане на нов ел.захранващ кабел от трансформатор до ПГРС Българево.

3. Находище Дуранкулак

Подмяна на част от газопровод ГРС – Почивна станция.

4. Находище Долни Дъбник

Ремонт на водогрееен котел за деесулсация – П-ри НДУ. Подмяна на тръби на соленопровод /420 м./– от П-ри НДУ до сондаж Е-29 Долни Дъбник. Провеждане на дълбока перфорация и въвеждане в експлоатация на сондаж Е-71 Долни Дъбник.

5. Находище Горни Дъбник

Ремонт и подмяна на сондажно оборудване.

6. Находище Долни Луковит

Ремонт на дизелова централа База Долни Луковит. Капитален ремонт на сондаж Е-13 Долни Луковит и реперфорация на сондаж Е-33 Долни Луковит.

7. Находище Долни Луковит – запад

Доставка и подмяна на сондажно оборудване.

8. Находище Староселци

Доставка и подмяна на електромери за сондажи Р-108 Староселци и Р-115 Староселци. Реперфорация на сондаж Р-115 Староселци.

9. Находище Б. Геран

Монтиране на катодни отводители на КТП Р-10 Бърдарски геран. Капитален ремонт и осигуряване на проходимост на сондаж Р-10 Бърдарски геран

10. Находище М. Геран

Доставка и подмяна на сондажно оборудване.

11. Находище Селановци

Възстановяване на водопровод Сондаж С-10 Селановци ХГ и ремонт на котел за деесулсация. Подмяна на циментор резервоар за пластова вода. Капитален ремонт и реперфорация на сондаж Р-3 Селановци.

12. Находище Бутан юг

Реконструкция на сепарационния възел.

13. Находище Искър – запад

Преустройство на водогрееен котел на сондаж Р-1 Искър – запад. Изграждане на газопровод от сондаж Р-1 Искър – запад до сондаж Р-2 Искър – запад. Подмяна на щучерна камера на сондаж Р-1 Искър – запад.

На всички резервоари за готова продукция са монтирани нивомери по изискванията на Агенция митници.

За да осигури изпълнението на задълженията си по окончателното напускане на концесионните площи, съгласно концесионните договори дружеството заделя ежегодно суми, представляващи годишни вноски за “Фонд за напускане”.

Бъдещите плащания във връзка с вноските за “Фонд за напускане” към 31 декември са в следния размер:

	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Над 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
2016	17	63	135	215
2015	19	72	143	234

Ангажименти по договори за проучване и оценка на нефт и газ

Към 31.12.2016 г. ПДНГ АД извършва дейности по търсене и проучване на нефт и газ въз основа на издадени от Министерския съвет Разрешения за търсене и проучване на подземни богатства и сключени Договори за търсене и проучване в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша и Блок 1-17 Овча могила, Българска суша.

С Допълнително споразумение №1 от 04.04.2016 год. на основание Решение №655/2008 г., Решение №177/2010 г., Решение №398/12.06.2014г. и Решение №790/12.10.2015г. на Министерски съвет на РБ, срокът на Договора за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в площ „Блок 1-12 Кнежа“ се удължава с 2 години, считано от 21.06.2016г.

За предоставените права за търсене и проучване в блоковете Групата заплаща годишна такса площ, изчислена съгласно ПМС №284/17.10.2011 г. в сила от 25.10.2011 г. на база реално заета площ.

37. Условни активи и условни пасиви

Към 31 декември 2016 г. Групата има заложен дълготрайни активи както следва:

- учредена ипотека върху инвестиционни имоти с балансова стойност 22 018 хил. лв. в полза на Банка ДСК ЕАД.
- учредена ипотека върху инвестиционни имоти с балансова стойност 18 190 хил. лв. в полза на Българска банка за развитие АД, както и първи по ред залог на дълготрайни материални активи с балансова стойност 31 127 хил. лв., първа по ред договорна ипотека върху земя и сгради с балансова стойност 7 108 хил. лв. и втора по ред договорна ипотека върху земя и сгради с балансова стойност 7 108 хил. лв.
- учредена ипотека върху инвестиционни имоти с балансова стойност 26 096 хил. лв. в полза на УниКредит Булбанк АД.
- учредена ипотека върху инвестиционни имоти с балансова стойност 2 726 хил. лв. в полза на Алфа Банк АД, първи по ред особен залог на дълготрайни материални активи с балансова стойност 17 863 хил. лв. както и първа по ред договорна ипотека на земя и сгради с балансова стойност 3 108 хил. лв.
- първи по ред особен залог върху машини с балансова стойност 208 хил. лв. в полза на ЦКБ АД по договор за издаване на банкова гаранция № 8030ББГ-А-0093, съгласно който ЦКБ АД приема да издаде банкова гаранция, за режим отложено плащане на акциз, в размер на 95 хил. лв. в полза на Централно митническо управление на Агенция „Митници“. Банковата гаранция е със срок на валидност до 60 месеца от деня на нейното писмено приемане от Централно митническо управление на Агенция „Митници“. В случай на плащане по издадената банкова гаранция от страна на ЦКБ АД, банката оформя целеви кредит на името на Дружеството със срок на погасяване 30 дни от плащането по издадената гаранция при лихва 35%.

- първи по ред залог на машини и съоръжения с балансова стойност 1 240 хил. лв., по договор за покупка, сключен между Олива АД и Групата.

Съгласно договор за поемане на кредитни ангажменти с Уникредит Булбанк АД Групата е учредила първи по ред особен залог върху земеделска продукция върху вземания произтичащи от договори поръчки и фактури за реализация на земеделска продукция както и върху всички вземания по всички сметки на Групата в Банката.

Към 31 декември 2016 г. Групата има закупени активи при условията на финансов лизинг. Част от задълженията по договорите за финансов лизинг са обезпечени от съответните активи.

До 28.02.2016 г. са валидни Анекси, издадени от „ЦКБ” АД, към Банковите гаранции с № 0003, 0004, 0005, 0006, 0007, 0008, 0009, 0010, 0011, 0012, 0013, 0014 и банкова гаранция с № 13040, по концесионните договори за добив на нефт и газ, представляващи част от платеното концесионно възнаграждение от “ПДНГ” АД за цялата 2014 г. в размер на 1 210 810,93 лв. (представляващо 1/2 от платеното концесионно възнаграждение по концесионни договори за Находища Българево, Тюленово, Долни Дъбник, Бърдарски геран, Староселци, Горни Дъбник, Долни Луковит Запад, Долни Луковит, Маринов Геран, Бутан и Дуранкулак за 2014 г. и 100 % от платеното концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Селановци и Находище Искър-запад за 2014 г. с ДДС).

На 27.01.2016 г. са издадени Анекси от „ЦКБ” АД, към Банковите гаранции с № 0003, 0004, 0005, 0006, 0007, 0008, 0009, 0010, 0011, 0012, 0013, 0014 и 13040, по концесионните договори за добив на нефт и газ, представляващи част от платеното концесионно възнаграждение от “ПДНГ” АД за цялата 2015 г. в размер на 826 528,24 лв. (представляващо 1/2 от платеното концесионно възнаграждение по концесионни договори за Находища Българево, Тюленово, Долни Дъбник, Бърдарски геран, Староселци, Горни Дъбник, Долни Луковит Запад, Долни Луковит, Маринов Геран, Бутан и Дуранкулак за 2015 г. и 100 % от платеното концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Селановци и Находище Искър-запад за 2015 г. с ДДС). Срокът на валидност на гаранциите се удължава до 28.02.2017 г.

За обезпечаване на наличните количества суров нефт, нефтен кондензат и горива под режим отложено плащане на акциз на дружеството са издадени 8 (осем) банкови гаранции от “ЦКБ” АД, Клон Химимпорт, в полза на Централно митническо управление, Агенция Митници, София, в общ размер до 950 000 лв., за изпълнение на всяко задължение за заплащане на акциз от лицензирания складодържател. С Анекси от 06.03.2014 г. срокът на валидност на гаранциите е удължен до 28.03.2017 г.

На 15.07.2016 г. от Банка ДСК ЕАД е издадена банкова гаранция за сумата 17 600 евро, обезпечаваща изпълнението на работната програма за търсене и проучване съгласно одобрения Годишен работен проект за търсене и проучване на нефт и природен газ в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша за 2016г. Банковата гаранция е със срок на валидност до 30.06.2017 г.

Във връзка със сключен между ЦКБ АД и Групата през 2010 г. договор за предоставяне на кредит са направени обезпечения както следва: залог на вземанията на ПДНГ АД по договор за доставка на стоков нефт от 15.02.2011 г. на Полисан АД, гр. Русе и залог на СМЦ, собственост на ПДНГ АД за 3 850 хил. лв.

През 2016 г. и предходната 2015 г. Групата е изпълнител по договори сключени с Булгартрансгаз ЕАД, за изпълнението на които са издадени от Тексим Банк АД банкови гаранции, валидни към 31.12.2016г., както следва:

Банкови гаранции реф. №54500ББГ-А-0094/10.06.2015 г. по Договор №2081/01.07.2015 г. (изменена с Анекс от 22.11.2016 г.) и реф. №54500ББГ-А-0115/01.10.2015 г. (изменена с Анекс от 08.11.2016 г.) по Договор №2213/07.10.2015 г. на обща стойност 57 451,40 лв. за добро изпълнение, обезпечени със заложен ДМА, собственост на ПДНГ АД.

Банкова гаранция реф. №54500ББГ-А-0135/22.12.2015 г., изменена с анекс от 15.04.2016г. в размер на 24 500 лв. за изпълнение на задълженията по Договор №2310/30.12.2015 г. Гаранцията е обезпечена с ДМА, собственост на ПДНГ АД.

Банкова гаранция реф. №54500ББГ-А-0098/24.07.2015 г. по Договор №2118/27.07.2015 г. на стойност 313 995 лв. за добро изпълнение, обезпечена с особен залог на вземанията по сключения договор.

Съгласно договор за банков кредит с Българска банка за развитие АД Групата учредява първи по ред особен залог върху част от открити свои сметки в банката.

Групата има издадена гаранция от „Юробанк И Еф Джи България“ АД в размер на 2 600 000 лв. в полза на Агенция Митници със срок на валидност до 5 април 2017 г.

През годината са предявени различни правни искове към Групата. Ръководството на Групата счита че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Групата при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независими правни консултанти. Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

38. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Финансови активи, държани за търгуване			
Ценни книжа	15.2	2 380	2 379
Финансови активи на разположение за продажба			
Ценни книжа	15.1	18 277	17 666
Кредити и вземания:			
Заеми, цесии и лихви	15	64 043	54 132
Търговски и други вземания	16	22 316	41 431
Вземания от свързани лица	34	20 948	16 992
Пари и парични еквиваленти	17	9 931	10 714
		137 895	143 314

Финансови пасиви	Пояснение	2016	2015
		‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност			
Финансови пасиви	21	80 241	90 204
Задължения по финансов лизинг	11.1	4 937	6 712
Търговски и други задължения	22	17 794	25 483
Задължения към свързани лица	34	97 039	106 896
		200 011	229 295

Вижте пояснение 4.20 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви отчитани по справедлива стойност са описани в пояснение 15.3. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 39.

39. Рискове свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 38. Най-значимите финансови рискове на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци за покриване на текущи задължения и осъществяване оперативна дейност. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват така, че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове на които е изложена Групата са описани по-долу.

39.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск както и риск от промяната на конкретни цени което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

39.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари, излагат Групата на валутен риск.

Групата не сключва форуърдни договори, за да намали валутния риск по отношение на активите и пасивите си в щатски долари.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск
	Щатски долари
	‘000
31 декември 2016 г.	
Финансови активи	6
Финансови пасиви	(137)
Общо излагане на риск	(131)

	Излагане на краткосрочен риск
	Щатски долари
	‘000 лв.
31 декември 2015 г.	
Финансови активи	8
Финансови пасиви	(1 860)
Общо излагане на риск	(1 852)

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 2,1% (2015 г.: +/- 2,2%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Групата във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2016 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Щатски долари (+/- 2,1%)	3	3	(3)	(3)

31 декември 2015 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Щатски долари (+/- 2,2%)	41	41	(41)	(41)

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Групата на валутен риск.

39.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2016 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банкови си заеми и договори за лизинг, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на другите компоненти на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент за всеки период, и на финансовите инструменти, държани от Групата в края на отчетния период, които са чувствителни спрямо измененията на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2016 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми				
1-седмичен SOFIBOR (0.01 %)	(2)	2	(2)	2
1-месечен EURIBOR (0.05 %)	(1)	1	(1)	1
12-месечен EURIBOR (0.03 %)	(1)	1	(1)	1
Финансов лизинг				
6-месечен EURIBOR (0.05 %)	(2)	2	(2)	2
Общ ефект	(6)	6	(6)	6

31 декември 2015 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Заеми				
1-седмичен SOFIBOR (0.01 %)	(2)	2	(2)	2
1-месечен EURIBOR (0.1 %)	(1)	1	(1)	1
12-месечен EURIBOR (0.01 %)	(3)	3	(3)	3
Финансов лизинг				
6-месечен EURIBOR (0.1 %)	(3)	3	(3)	3
Общ ефект	(9)	9	(9)	9

39.1.3. Други ценови рискове

Групата е изложена и на други ценови рискове във връзка с притежаваните финансови активи, държани за търгуване на Химснаб България АД и ЦКБ Рибъл Истейт Фонд АДСИЦ, чиито инструменти на собствения капитал са публично търгуеми.

Посочените публично търгуваните акции са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

39.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, инвестиции в облигации и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Групи финансови активи - балансови стойности:		
Финансови активи на разположение за продажба	18 277	17 666
Финансови активи, държани за търгуване	2 380	2 379
Кредити и вземания	107 307	112 555
Пари и парични еквиваленти	9 931	10 714
	137 895	143 314

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Търговските и други вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, допускания и преценки ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Балансовата стойност на търговски вземания с изтекъл падеж повече от една година са:

	2016 ‘000 лв.	2015 ‘000 лв.
Над 1 година	8 108	5 872
	8 108	5 872

В посочената сума е включено необезценено вземане от Жасмин Агро АД, в размер на 3 761 хил. лв.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

39.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди -ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със наличните ресурси, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой и публично търгувани ценни книжа, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2016 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2016 г.	<u>Текущи</u>	<u>Нетекущи</u>
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Финансови пасиви	61 674	18 817
Задължения по финансов лизинг	1 509	3 848
Задължения към свързани лица	94 427	2 612
Търговски и други задължения	17 794	-
Общо	175 404	25 277

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2015 г.	<u>Текущи</u>	<u>Нетекущи</u>
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Финансови пасиви	62 375	27 990
Задължения по финансов лизинг	2 013	5 354
Задължения към свързани лица	103 428	3 468
Търговски и други задължения	25 483	-
Общо	193 299	36 812

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

40. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг представени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран както следва:

	2016	2015
	‘000 лв.	‘000 лв.
Собствен капитал	324 140	324 295
+Субординиран дълг	3 718	5 747
Коригиран капитал	327 858	330 042
Общо задължения	231 376	261 020
- Пари и парични еквиваленти	(9 931)	(10 714)
Нетен дълг	221 445	250 306
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0.68	1:0.76

Изменението на съотношението се дължи на отчетения спад в нетния дълг и увеличения коригиран капитал.

41. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали значителни некоригиращи събития или коригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

42. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2016 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 22 април 2017 г.